

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений підрозділ «Лисичанський педагогічний коледж
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка»

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ
з навчальної дисципліни «УКРАЇНСЬКА МОВА»
для абитурієнтів спеціальностей:
013 «ПОЧАТКОВА ОСВІТА»,
012 «ДОШКІЛЬНА ОСВІТА»,
014 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ)»,
014 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА)»,
061 «ЖУРНАЛІСТИКА»

Розроблена цикловою комісією
викладачів загальної філології
Протокол № 8
від « 21 » березня 2018 р.
Голова ц. к. О.А. Севастьянова

Пояснювальна записка

Вступний іспит з української мови на базі неповної середньої освіти традиційно проводиться у формі текстуального диктанту, який є основною формою перевірки орфографічної (уміння правильно писати слова на вивчені орфографічні правила й словникові слова, визначені для запам'ятовування) та пунктуаційної (уміння використовувати розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації) грамотності учнів. Перевірці підлягає також уміння дев'ятирічників належним чином оформлювати роботу.

Тексти для диктантів достатньо насычені орфограмами й пунктограмами, опрацьованими учнями в курсі основної школи.

Дібрани тексти мають значний виховний і пізнавальний потенціал, вони забезпечують реалізацію культурологічного принципу навчання української мови в загальноосвітніх навчальних закладах і сприяють утіленню вимог відповідної змістової лінії чинної програми з предмета.

Оскільки вступний іспит з української мови триває одну астрономічну годину (тобто 60 хвилин) і підsumовує знання, уміння й навички школярів за дев'ять років їхнього навчання, тексти диктантів містять по 160-180 слів (як самостійних, так і службових).

Методика проведення диктанту є традиційною, узвичаєною. Спочатку екзаменатор читає весь текст, після чого не дає ніяких пояснень щодо його змісту, правописних особливостей і тлумачення значень використаних у ньому слів (з огляду на те, що тексти адаптовано для навчальних потреб, у них майже відсутня так звана авторська пунктуація, немає діалектизмів, застарілих слів, складної зі значеннєвого погляду, а тому малозрозумілої для учнів лексики тощо). Даються тільки коментарі формального характеру, як-от: розміщення заголовку, запис автора чи джерела тексту тощо.

Після прочитання всього тексту екзаменатор читає перше речення повністю, абитурієнти тільки уважно слухають його. Далі це саме речення диктується для запису частинами, причому кожна частина, як правило, читається тільки один раз (частиною в цьому випадку треба вважати словосполучення з двох-п'яти слів або частину складного речення приблизно з тією ж кількістю слів). Екзаменатор може повторно прочитати частину речення, якщо вона велика за обсягом, у ній змінено нормативний порядок слів або під дією певних зовнішніх чинників учні недочули якогось слова або словосполучення. Після того як абитурієнти запишуть усе речення, його треба прочитати повністю повторно, щоб вони мали змогу перевірити записане.

У такий спосіб диктується кожне речення тексту. Обов'язково вказується місце поділу тексту на абзаци. Після запису всього тексту він читає його ще раз від початку до кінця, роблячи паузи між реченнями, дещо триваліші від звичайних, і надаючи змогу ретельно перевірити написане й усунути можливі помилки. Текст треба диктувати виразно, відповідно до норм літературної мови, з правильним наголошуванням слів та іntonуванням звукового потоку, у такому темпі, щоб абитурієнти встигали вільно його записувати.

Рекомендується записувати автора чи джерело після тексту в наступному рядку праворуч з великої літери, не беручи його в дужки й не ставлячи після нього крапки (тобто оформлення такого запису має бути таким, як і в збірників текстів для диктантів).

Після повторного читання всього тексту диктанти здають. Часу для додаткової перевірки надавати не потрібно: сумніви щодо правописного оформлення роботи абитурієнти повинні вирішувати в процесі написання.

Роботу потрібно виконувати кульковою ручкою із синім (або його відтінками) чорнилом.

Диктант, як це і визначено чинною програмою з української мови, оцінюється однією оцінкою на підставі таких критеріїв:

- орфографічні та пунктуаційні помилки обраховуються разом та оцінюються однаково;
- помилки в слові, яке повторюється в диктанті кілька разів, уважаються однією помилкою; помилки на те саме правило, але в різних словах і різних реченнях уважаються різними помилками;
- розрізняють грубі та негрубі помилки; до негрубих помилок відносять: винятки з усіх правил; написання великої літери в складних власних назвах; правопис прислівників, утворених від іменників з прийменниками; у випадках, що вимагають розрізнення *не* і *ні* (у сполученнях на кшталт *не хто інший*, *як...* ; *не що інше*, *як...* ; *ніхто інший не...* ; *ніщо інше не...*); заміна одного співвідносного розділового знака іншим; заміна українських букв російськими; під час остаточного обрахунку помилок дві негрубі помилки вважаються однією грубою;
- п'ять вправлень неправильного написання на правильне прирівнюється до однієї помилки;
- орфографічні та пунктуаційні помилки на правила, вивчення яких не передбачено шкільною програмою, вправляються, але не враховуються.

Нормативи оцінювання диктанту

Бали	Кількість помилок
1	15-16 і більше
2	13-14
3	11-12
4	9-10
5	7-8
6	5-6
7	4
8	3
9	1+1 (негруба) – 2
10	1
11	1 (негруба)
12	–

Під час написання диктанту не дозволяється використовувати допоміжні джерела (довідники, словники та іншу літературу й технічні засоби).

Голова екзаменаційної комісії _____ Л.В. Сергієнко